

EUROOPA KAUBAMÄRGI JA DISAINI INFOKIRI

Patendiamet nr 3-2013

ISSN 2228-4389

Käesolev infokiri on eelkõige praktilise suunitlusega ning loodud eesmärgiga anda kaubamärgi ja disainilahenduse taotlejale lühiülevaade muudatustest ja uuendustest Siseturu Ühtlustamise Ameti (OHIM) pakutavate teenuste osas. Ühtlasi leiavad infokirjas kajastamist olulisemad sündmused OHIM-is, koostöö- ja lähendamisprogrammi projektidega saavutatud huvitavamad disainilahendusi ja kaubamärke puudutavad õigusvaidlused.

Täpsemalt tuleb käesolevas infokirjas juttu kaupade ja teenuste klassifitseerimise ühtlustamisest seoses kohtulahendi „IP Translator” kohta tehtud ühisteatega, taksonoomiast ja koostööprogrammi projektidega saavutatust. Õigusvaidluste osas on käsitletud nõukogu määruse (EÜ) nr 207/2009 artikli 7 lõike 1 punkti i alusel kaitstud sümbolite õiguskaitset, OHIM-i kolmanda apellatsioonikoja hiljutisi *ex-parte* otsuseid seoses disainilahendustega ja Euroopa Liidu Üldkohtu otsust, kus käsitletakse disainilahenduste eristatavust ja menetlust puudutavaid küsimusi.

Teemad

- Klassifitseerimise ühtlustamine
- Taksonoomia on kasutamiseks kättesaadav
- Uudiseid koostööprogrammi projektide kohta
- Sümbolite õiguskaitse
- Apellatsioonikoja hiljutised *ex-parte* otsused seoses ühenduse disainilahendustega
- Üldkohtu otsus kohtuasjas T-80/10

Klassifitseerimise ühtlustamine

15. juulil 2013 toimus OHIM-is esimene kahest ettevalmistava töögrupi koosolekust. Töögrupp, mis loodi klassifitseerimise ühtlustamise projekti (CP1) raames, töötas suve jooksul edasi ja esitab töö tulemused kogu CP1 töögrupile heakskiitmiseks 12. septembril toimival koosolekul. Selle kohtumise üks peamine eesmärk on jätkata tööd kaupade ja teenuste klassifitseerimise ühtsete kriteeriumide loomiseks.

Varasema koostöö tulemusena avaldasid OHIM ja riigisisese ametid oma veebilehtedel kohtuasja „IP Translator” kohta tehtud otsuse ühisteate¹. Selles teates on näidatud, kuidas iga kaubamärgiamet tõlgendab nende riigisiseste ja ühenduse kaubamärkide õiguskaitses ulatust, mille kaupade või teenuste loetelus sisalduvad ühe või mitme kauba- või teenusklassi päised või klassipäiste üldmõisted, olenevalt sellest, kas märgid on esitatud registreerimiseks enne või pärast eelnimetatud kohtuotsust. Kuues tabelis on esitatud üksikasjalikud andmed ametite tõlgendusviisidest kaubamärgi õiguskaitses ulatuse hindamisel.

Liikmesriikide ametid on seadnud esmaseks eesmärgiks ühiselt aktsepteeritavate kaupade ja teenuste ühtlustatud loendi koostamise, et aidata taotlejal täita kohtuasjas „IP Translator” loetelule sätestatud selguse ja täpsuse nõudeid. Kaupade ja teenuste esitamisel kasutatakse lihtsat visuaalset hierarhilist ülesehitust, mis võimaldab taotlejal kergesti üles leida soovitud kaitsetasemele vastavad kaupad ja teenused. Liikmesriikide ametite poolt ühiselt aktsepteeritav loend võetakse kasutusele sellises klassifitseerimisvahendis nagu TMclass.

Refereeritud *OHIM-i infokirjadest „Alicante uudised”, mai ja juuli 2013*

Taksonoomia on kasutamiseks kättesaadav

Euroopa Liidu riikide ja piirkondlike ametite, kasutajaühenduste, WIPO ja OHIM-i kolmeaastase koostöö tulemusena on taksonoomia nüüd kasutamiseks valmis. Alates 1. juulist on see kättesaadav TMclassis² ja enne aasta lõpu sisestatakse see OHIM-i uude elektroonilise taotlemise süsteemi OHIM-i uuel veebilehel.

Taksonoomia aitab andmebaasis orienteeruda ja taotlust täites kaupu ning teenuseid lihtsalt klassifitseerida. See on Nizza klassifikatsioonil põhinev hierarhiline struktuur, kus üldisema tähendusega nimetuste alla on paigutatud täpsemad nimetused. Taksonoomia ei ole Nizza klassifikatsiooni alternatiiv ega asenda seda ühelgi moel. Selle esimese tasandi aluseks on Nizza klassifikatsiooni 45 klassi. Kui Nizza klassifikatsiooni tehakse muudatusi, kajastuvad need ka taksonoomias, kuna samade omadustega mõisterühmi on kerge üles leida ja neid õigesse asukohta tõsta.

¹ Ühisteade on kättesaadav aadressil http://www.epa.ee/ul/doc/uudised2013/EE_CommonCommunication.pdf.

² Taksonoomia on kättesaadav aadressil <http://oami.europa.eu/ec2>.

Taksonoomia andmed võetakse aktsepteeritavate nimetuste ühisest ühtlustatud andmebaasist, kuhu on sisestatud andmed neljateistkümne liikmesriigi ameti ja OHIM-i poolt.

Kasutajad saavad taksonoomiat hõlpsasti sirvida TMclassi vasakul külgribal, kus on kaubad ja teenused klasside kaupa. Taksonoomiapuul allapoole liikudes saab keskenduda täpsemale terminite rühmale ja jätta kõrvale need, mis ei ole olulised. Kui on teada täpsed kaubad või teenused, mida on vaja leida, saab teha täpse otsingu TMclassi otsinguväljal. Ekraani paremal servas kuvatakse kõik terminid, mis sisaldavad otsitavat sõna. Vasakul kuvatakse taksonoomiapuul nende terminite paiknemine 45 klassis.

Taksonoomia pikaajalisem eelis on, et see vastab turu nõuetele, kuna pidevalt tekib juurde uusi kaupu ja teenuseid. Enamiku neist saab paigutada pragusesse taksonoomiastruktuuri. Kui luuakse midagi täiesti uut või lisandub uus turusegment, saab luua uue rühma.

Taksonoomia on muutuv struktuur, mis peab kasvama ja arenema koos turuga. Selleks pakuvad Euroopa Liidu riikide ametid ning kasutajaühendused välja uusi termineid, muudatusi ja täiendusi, mis kooskõlastatakse keskmeskonnaga. See meeskond hakkab koosnema liikmesriikide ametite ekspertidest, kes võtavad enda peale vastutuse taksonoomia ning kaupade ja teenuste ühtlustatud loendi jätkusuutlikkuse ja paikapidavuse eest.

Kogu protsess tugineb ka edaspidi kasutajaühenduste panusele. Neil on turuga ainulaadne side ja väärtuslik lõppkasutaja vaatenurk. WIPO on loonud Nizza klassifikatsiooni (10. väljaanne 2013, veebis avaldatud aprillis) alusel oma taksonoomiarakenduse³, mis on kõikide süsteemimuudatuste ja arenduste tegemisse tihedalt kaasatud, tagamaks, et kõik kasutavad sama taksonoomiat.

Refereeritud OHIM-i infokirjast „IP C&C koostöö ja lähenemine“ 2/2013

Uudiseid koostööprogrammi projektide kohta

Eesti liitus koostööfondi raames loodud elektroonilise õppevahendiga (e-Learning), mis on alates 12. juulist 2013 kasutatav eesti keeles. E-Learning on tasuta õppevahend väike- ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks, et tutvustada neile intellektuaalomandi eri liike. See aitab ettevõtjal aru saada, mis liiki intellektuaalomandiga on tal tegemist ja kuidas sellele õiguskaitset saada. E-Learning töötab alates 2012. aasta novembrist, praeguseks on sellega liitunud 11 intellektuaalomandiametit ja see on kasutatav Euroopa Liidu 13 keeles aadressil www.tmdn.org.

³ Taksonoomia on kättesaadav aadressil <http://www.wipo.int/classifications/nice/en/>.

TMView otsingubaasis on alates 1. juulist 2013 saadaval kaubamärgiandmed neljast uuest riigist: Horvaatiast, Küprosel, Mehhikost ja Norrast. Seega on TMView'ga nüüdseks liitunud 30 ametit ja see võimaldab ligipääsu umbes 11 miljonile kaubamärgile.

Peaaegu kõigi Euroopa Liidu liikmesriikide ametite liitumine TMView'ga on lõpule jõudnud. Uueks eesmärgiks on seatud, et TMView'st saaks peamine ja suurim kaubamärkide otsinguvahend maailmas. Praegu toimuvad koostöö ja läbirääkimised Korea, Maroko ja Türgi ametitega nende liitumiseks TMView'ga.

Esimese riigina käivitus 5. juunil 2013 koostööfondi projekti raames loodud elektrooniliste taotluste esitamise töövahend Soomes. Selle toimimine on eriti oluline, kuna ka OHIM kavatseb sama vahendi kasutusele võtta.

Refereeritud OHIM-i infokirjadest „Alicante uudised“ mai, juuni ja juuli 2013

Sümbolite õiguskaitse

Üldkohus on kohtuasja nr T-3/12 10. juuli 2013 otsuses selgitanud, et nõukogu määruse artikli 7 lõike 1 punkt i puudutab nii sümbolite identset kujutamist kui ka nende jäljendamist. See puudutab valitsustevaheliste organisatsioonide embleeme, millega identse või sarnase kaubamärgi puhul võib asjaomane avalikkus eksitada saada kaubamärgi omaniku ja organisatsiooni vahelise seose suhtes.

Eelkujutatud ühenduse kaubamärgi omanik esitas hagi üldkohtusse, väites muu hulgas, et euro sümbol ei ole kaitstud kaubamärgimääruse artikli 7 lõike 1 punkti i alusel, märgil kujutatud embleem ei ole euro sümboliga identne, avalikkus mõistab seda üksnes viitena vääringule ja märk ei tekita seost Euroopa Liidu tegevusega.

Üldkohus lükkas kaubamärgiomaniku väited tagasi ja kinnitas apellatsioonikoja otsust. Kohus leidis, et euro sümbol pakub avalikkusele erilist huvi artikli 7 lõike 1 punkti i mõistes. Asjaolu, et kõik Euroopa Liidu liikmesriigid ei kuulu majandus- ja rahaliitu, ei oma tähtsust. Lisaks ei ole euro sümbol artikli 7 lõike 1 punktis i sätestatud õiguskaitse alt välja arvatud seetõttu, et see on vääringu sümbol.

Kohus selgitas, et artikli 7 lõike 1 punkti i alusel ei ole keelatud mitte üksnes selliste kauba-

märkide registreerimine, mis on kaitstud sümboliga identsed või sisaldavad identset sümbolit, vaid ka sümbolit jäljendavad kaubamärgid (analoogselt artikli 7 lõike 1 punktiga h ja Pariisi konventsiooni artikliga 6ter).

Asjasse puutuva ühenduse kaubamärgi suhtes leidis üldkohus, et märgis sisalduva tähise ja euro sümboli vahelised erinevused (proportsioonid, värv, seotus e-tähega) jäävad tõenäoliselt asjaomasele tarbijale, kes ei ole heraldikaekspert, märkamatuks.

Üldsuse eksitamise suhtes, mida on nimetatud Pariisi konventsiooni artikli 6ter lõike 1 punktis c, otsustas kohus, et isegi kui kaubamärgimääruse artikli 7 lõike 1 punkti i ja punkti h sätestamisel ei saa rääkida avalikkuse eksitamisest kaupade päritolu suhtes, võib avalikkus arvata, et asutus, mille embleemile viidatakse, on andnud neile kaupadele või teenustele heakskiidu või tagatise. Apellatsioonikojal oli õigus leides, et Euroopa Liidu asutuste tegevusvaldkondadesse ja pädevusse kuuluvate kaupade ja teenuste mitmekülgset arvesse võttes ei saa välistada, et avalikkus peab käsitletava kaubamärgiga tähistatud kaupu ja teenuseid kuuluvaks mõnda valdkonda, milles Euroopa Liit osaleb. Eriti seetõttu, et kaubamärgi kolm ülejäänud elementi tugevdavad muljet sellisest seosest. Väljend *member of euro experts* (euroekspertide hulka kuuluv) loob ettekujutuse ametlikult heaks kiidetud eurospetsialistide piiratud ringist, kes on Euroopa Liidu poolt ametlikult tunnustatud. See jätab mulje, et Euroopa Liit on käsitletavale kaubamärgile andnud oma heakskiidu.

OHIM-i infokiri „Alicante uudised“, juuli 2013

Apellatsioonikoja hiljutised *ex-parte* otsused seoses ühenduse disainilahendustega

OHIM-i kolmanda apellatsioonikoja kaks hiljutist otsust käsitlevad OHIM-i ja taotleja dokumentide edastamise ja tähtaegade järgimise küsimusi.

Kolmanda apellatsioonikoja 16. jaanuari 2013. aasta otsus R-0732/2012-3 (avalikustamata).

Otsuses analüüsis apellatsioonikomisjon, millistest tõenditest piisab, et kinnitada teate väljastamise fakti. Otsusest ilmneb, et taotleja soovis saada õiguskaitset ühenduse disainilahendusele, millele taotleti ühtlasi prioriteeti. Peale taotluse vastuvõtmist saatis OHIM taotlejale faksi teel puuduste menetlusteate, mis sisaldas muu hulgas järgmist informatsiooni: „Disainilahenduse reproduktsioon ei vasta (EÜ) määruse nr 6/2002 määruse artikli nr 4 lõike 1 punktis c esitatud nõuetele. Kui eelnimetatud puudust ei kõrvaldata ettenähtud kuupäevaks, siis lõpetab OHIM taotluse menetluse. Puuduvad prioriteedinõuet tõendavad dokumendid.“ Peale puuduste menetlusteate väljasaatmist edastas taotleja OHIM-ile puuduvad prioriteedinõuet tõendavad dokumendid.

Sel päeval, kui puuduste menetlusteates märgitud tähtpäev sai ületatud, lõpetas OHIM registreerimiseks esitatud taotluse menetluse. Taotleja esindaja võttis ühendust OHIM-iga ning teatas, et taotleja ei ole puuduste menetlusteadet kätte saanud. OHIM-i ametnik väitis taotlejale, et teade sai edastatud faksi teel ning vastavat asjaolu tõendab kinnituslehe olemasolu. Seepeale esitas taotleja esindaja OHIM-ile kaebuse, vaidlustades disainilahenduse menetluse lõpetamise otsuse.

Oluline on märkida, et taotleja ei vaidlustanud asjaolu, kas OHIM-il on üldse õigust edastada asjakohast informatsiooni ja dokumente faksi teel (vt 18. oktoobri 2011. aasta kohtuotsust T- 53/10 *Stapelkisten*), ning tunnistas, et väljastatud puuduste menetlusteatele ta õigeaegselt ei vastanud. Ehk siis tegelikult taotleja tunnistas, et OHIM-i poolt loetletud puudusi ei kõrvaldatud ettenähtud kuupäevaks.

Taotleja väitis aga seda, et ta ei olnud kätte saanud OHIM-i poolt faksi teel väljastatud puuduste menetluse teadet, ning leidis, et OHIM ei ole võimeline tõendama, et eelnimetatud teade temani jõudis.

Vastavalt kohtupraktikale piisab faksi teel välja saadetud kirjade kinnituslehe olemasolust selleks, et tõendada kirjade kohale jõudmist taotlejani. Kinnituslehe olemasolu korral on taotlejal endal selge kohustus tõendada talle faksi teel saadetud kirjade kättesaamise nurjumise asjaolusid ja võimalikke põhjuseid (vt sellekohast 19. aprilli 2005. aasta ühist kohtuotsust kaasuste T-380/02 ja T-128/03 suhtes).

Võttes arvesse faksi kinnituslehe olemasolu ja seda, et taotleja esitas üksnes prioriteedidokumendid, kuid ei kõrvaldanud teisi puudusi, leidis apellatsioonikoda, et puuduvad tõendid, mis kinnitaks, et taotleja pole OHIM-i saadetud teadet kätte saanud. Lisaks märkis apellatsioonikoda, et kuna taotleja esindaja oli jätnud esitamata tähtaja ennistamise taotluse (*restitutio in integrum*) vastava disainilahenduse osas, siis vaatamata taotleja ja tema esindaja taotlusele ei peetud vajalikuks hinnata, kas selle, et teadet ei saadud kätte, põhjustas taotlejapoolne viga või kujunesid takistuseks ettenägematud sündmused. Toodud põhjustel jäeti taotleja kaebus rahuldamata.

Kolmanda apellatsioonikoja 9. novembri 2012 otsus kaasuses nr R 0461/2012-3

Otsuses analüüsis apellatsioonikoda, kas OHIM-il on kohustus teavitada taotlejat tema poolt esitatud dokumentide tähtaegselt laekumisest.

Ühenduse disainilahenduse reproduktsiooni kvaliteet peab võimaldama selgesti eristada kõiki disainilahenduse detaile ning esitatud reproduktsiooni alusel peab olema võimalik teha vähen-dusi ja/või suurendusi (kuni 8x16 cm vaate kohta). Vastav nõue on vajalik, et saaks kanda registreeritud toote väliskujunduse ühenduse disainilahenduste registrisse ja selle avaldada Ühenduse Disainilahenduste Büllötäänis. Samuti on vastav nõue oluline seetõttu, et kolmandad osapooled saaksid enne registreerimistaotluse esitamist võimalikult täpselt võrrelda ühen-duse registreeritud disainilahenduse detaile enda loodud disainilahendusega. Eelnimetatud

reproduksiooni vormistusnõuet kohaldatakse kõigile taotlustele, sõltumata nende esitamise viisist.

Faksi teel ja elektroonselt saadetud taotluste puhul esineb tihti ülalnimetatud nõude rikkumisi. Nimelt faksi teel saadetud disainilahenduse taotlus ei pruugi olla sobilik, kuna seeläbi võib kannatada disainilahenduse reproduksiooni kvaliteet. Seetõttu on tungivalt soovitatav, et taotluse esitamisel faksi teel esitataks kohe ka paber kandjal põhinev (originaal)taotlus, mille saab OHIM-ile saata näiteks tavapostiga.

Kui faksi teel saadetud disainilahenduse reproduksiooni kvaliteet ei võimalda selgesti eristada kõiki kaitsmiseks esitatud disainilahenduse detaile, siis säilitatakse esialgne taotluse esitamise kuupäev ka siis, kui taotleja saadab ühe kuu jooksul alates taotluse esitamisest faksi teel kas omal algatusel või vastusena OHIM-i mitteformaalsele teavitusele disainilahenduse reproduksiooni originaali. Seejuures on muidugi oluline, et disainilahenduse reproduksiooni originaal võimaldaks selgesti eristada kõiki registreerimiseks esitatud disainilahenduse detaile.

Kõnealuse otsuse kohaselt teavitas OHIM-i ametnik taotlejat asjaolust, et viimase poolt faksi teel saadetud taotlus jõudis ametisse kohale 3. augustil 2011, kuid saadetud disainilahenduse reproduksioon ei vastanud ettenähtud kvaliteedinõuetele. Selle tulemusena teavitati taotlejat, et kui viimane ei esita ühe kuu jooksul registreerimiskõlblikku disainilahenduse reproduksiooni originaali, siis ei säili taotluse esitamise esialgne kuupäev.

Taotleja vastas seepeale, et samal päeval, kui ta esitas OHIM-ile taotluse faksi teel, saatis ta lisaks tavapostiga kõik esitatud taotluses sisalduvad originaaldokumendid. Sellest hoolimata jõudsid vastavad originaaldokumendid OHIM-i peale ühe kuu möödumist kuupäevast, mil taotlus sai ametile esitatud faksi teel. Seetõttu luges OHIM taotluse esitamise kuupäevaks päeva, mil taotluse originaaldokumendid ametisse kohale jõudsid, st 8. novembrit 2011.

Apellatsioonikoda märkis, et OHIM-il puudub igasugune kohustus informeerida taotlejat sellest, kas taotluse originaaldokumendid on ametisse kohale jõudnud ettenähtud aja jooksul, väites lisaks, et originaaldokumentide esitamine ei ole tingimata kohustuslik.

Apellatsioonikoja vastav seisukoht oli väljendatud järgmiselt: „Selleks, et oleks ametlikult säilinud OHIM-ile faksi teel esitatud disainilahenduse taotluse esitamise kuupäev, milleks antud kaasuse puhul oli 23. august 2011, oleksid pidanud esitatud taotluse originaaldokumendid jõudma ametisse hiljemalt 23. septembril 2011. Nagu OHIM on juba varem korrektsest märkinud, siis puudub viimasel igasugune kohustus kohe informeerida taotlejat sellest, kas taotluse originaaldokumendid on ametisse kohale jõudnud ettenähtud aja jooksul. Tegelikult ei saa OHIM taolisest asjaolust üldse teadlik olla enne, kui möödub kõnealune vastamise kuupäev, mille tulemusena on taotlejal igal juhul liiga hilja saata uuesti faksiga esitatud taotluse originaaldokumendid, eesmärgiga säilitada esialgne taotluse esitamise kuupäev. Seetõttu on igasugune kommunikatsioon taotleja ja OHIM-i vahel peale puuduste kõrvaldamise vastamise kuupäeva möödumist ebaoluline, kui taotleja ei ole selleks ajaks tuvastatud puudusi kõrvaldanud. Ka antud kaasuse puhul on kommunikatsioon kahe osapoole vahel peale määratud vastamise kuupäeva olnud ebaoluline, kuna taotleja ei ole suutnud tõendada, et taotluse origi-

naaldokumendid jõudsid ettenähtud aja jooksul ametisse. Eelnevat arvesse võttes ei saa OHIM lugeda faksi teel 23. augustil 2011 esitatud taotluse esitamise kuupäeva ametlikuks taotluse esitamise kuupäevaks.“

Üldkohtu otsus kohtuasjas T-80/10

25. aprillil 2013 otsuses T-80/10 analüüsis üldkohus disainilahenduse eristatavuse küsimust. Kohus analüüsis, kas eristatavuse hindamisel tuleb arvestada asjaolu, et disainilahendus on teises spetsiifilises tegevusvaldkonnas juba pikemat aega kasutusel olnud. Samuti analüüsiti otsuses tõendite esitamise kohustust, autori vabadusastet ja informeeritud kasutaja mõistet disainilahenduse eristatavuse hindamisel.

Otsuses olid vaidluse objektiks lennuki juhtruumi kell ja ühenduse disainilahendusena registreeritud käekell (vt allolevaid jooniseid).

*Vaidlustatud disainilahendus:
käekella kaks vaadet*

*Varasem disainilahendus: lennuki
juhtruumi kell*

Taotlus ühenduse registreeritud disainilahenduse (käekella) õiguskaits kehtivuse tühistamiseks põhines peamiselt asjaolul, et enne disainilahenduse registreerimiskuupäeva oli Jaapanis avalikustatud äravahetamiseni sarnane toode, milleks oli lennuki juhtruumi kell (edaspidi varem avalikustatud disainilahendus). Seetõttu leidsid nii OHIM-i tühistamisosakond kui ka apellatsioonikoda, et ühenduse vaidlustatud disainilahendus ei vasta Ühenduse Nõukogu

määruse nr 6/2002 (edaspidi määrus) artiklis 6 sätestatud eristatavuse nõudele. Lisaks, tuginedes määruse artikli 63 lõikele 2 ei aktsepteerinud apellatsioonikoda ühenduse vaidlustatud disainilahenduse võimaliku õigustühisuse menetlemisel registreeringu omaniku poolt hiljem esitatud tõendusmaterjali, milleks olid kahe asjasse puutuva disainilahenduse täiendavad profiil- ja perspektiivvaated, mis viimase hinnangul töid selgelt esile vastavate toodete väliskujunduste selge erisuse.

Enne seda, kui antud õigusvaidlus üldkohtusse jõudis, esitas ühenduse registreeritud disainilahenduse omanik Prantsusmaa kohtusse hagi isiku vastu, kes väidetavalt rikkus tema ainuõigust ühenduse registreeritud disainilahendusele. Väidetav õigusrikkuja aga väitis, et tema vastu hagi esitanud isikule kuuluv ühenduse registreeritud disainilahendus ei vasta eristatavuse nõudele. Kuna eelnimetatud hagi ei olnud Prantsusmaal selleks ajaks, kui kaasus üldkohtusse jõudis, veel lõpliku tulemuseni jõudnud, siis leidis ühenduse registreeritud disainilahenduse omanik, et nii OHIM-i tühistamisosakond kui ka apellatsioonikoda rikkusid määruse artikli 91 lõiget 2, jättes kaasuse menetlemise peatamata ajani, kuni Prantsusmaa kohus varem alanud hagi osas lõpliku otsuse teeb.

Üldkohus kinnitas aga seejärel, et apellatsioonikojal puudus kohustus kaasuse menetlemise peatamiseks tulenevalt asjaolust, et Prantsusmaa kohus oli otsustanud säärase hagide puhul enne omapoolse lõpliku otsuse tegemist oodata ära OHIM-i tühistamisosakonna lõpliku seisukoha.

Samuti leidis ühenduse registreeritud disainilahenduse omanik, et apellatsioonikoda ei olnud kinni pidanud määruse artiklitest 57 ja 63, kuna viimane ei aktsepteerinud õigusvaidluse menetlemisel esimese poolt esitatud täiendavaid olulisi tõendusmaterjale. Üldkohus aga märgib, et apellatsioonikoja otsus mitte aktsepteerida ühenduse registreeritud disainilahenduse omaniku täiendavaid tõendusmaterjale oli õigustatud just seetõttu, et viimane ei selgitanud, miks vastavaid tõendusmaterjale ei esitatud vaidluse menetlemise varasemas staadiumis ehk sel ajal, kui see veel lubatud oli. Lisaks leidis apellatsioonikoda, et vastavad (st mitte õigeaegselt esitatud) täiendavad tõendusmaterjalid olid tekkinud õigusvaidluse seisukohalt ebaolulised. Samuti märkis üldkohus, et apellatsioonikoja otsus aktsepteerida tõendusmaterjalidena varem avalikustatud disainilahenduse täiendavaid vaateid oli igati õigustatud, kuna need esitati õigusvaidluse menetlemisel õigeaegselt ja olid asjakohased. Seetõttu sai varem avalikustatud disainilahenduse täiendavaid vaateid kasutada ka tõendusmaterjalidena õigusvaidluse lahendamiseks.

Ühenduse registreeritud disainilahenduse omanik aga väitis, et OHIM-i tühistamisosakond ei olnud teda informeerinud varem avalikustatud disainilahendusest ning et apellatsioonikoda ei olnud talle taganud õigust oma seisukohtade esitamiseks. Üldkohus aga märkis, et tekkinud õigusvaidluse puhul ei saa arvesse võtta ühenduse registreeritud disainilahenduse omaniku vastavaid väiteid, kuna apellatsioonikoda oli teda õigeaegselt teavitatud varem avalikustatud disainilahendusest.

Olgugi et ühenduse vaidlustatud disainilahenduse omanikku ei informeeritud varem avalikustatud disainilahendusest kohe ehk tekkinud õigusvaidluse esimese astme menetlustoimingute

läbiviimisel, siis tulenevalt OHIM-i esimese ja teise astme organite funktsionaalsest sidususest ei mõjutanud see lõppkokkuvõttes apellatsioonikoja otsuse legaalsust. Üldkohus märkis seejuures, et vastav OHIM-i tühistamisosakonna poolne viga sai parandatud sellega, et varem avalikustatud disainilahendusega seonduv informatsioon jõudis siiski ühenduse vaidlustatud disainilahenduse omanikuni veel siis, kui Prantsusmaa kohtus tekkinud õigusvaidlust menetleti.

Informeeritud kasutaja definitsiooni analüüsidis märkis üldkohus, et vastava isikuna saab mõista inimest, kes kannab käekella ja kes on vastava toote sihtgrupiks. Sellise käsitlusega korrigeeris üldkohus apellatsioonikoja seisukohta, mille kohaselt on informeeritud kasutaja eelkõige isik, kes on tundlik konkreetse toote hinna suhtes, antud kaasuse puhul siis käekella müügihinna suhtes. Üldkohtu seisukoht on, et disainilahenduse müügihind sõltub peamiselt teguritest, mis on toote enda väliskujunduse seisukohast kõrvalised ning disainilahenduse müügihinna määravad peamiselt ühenduse registreeritud disainilahenduse omaniku poolt vastava toote müümiseks teostatavad turundusstrateegia kulud. Üldkohtu sõnul võib kokkuvõttes toote kõrgema hinnaga kaasneda küll informeeritud kasutaja suurem hinnatundlikkus, kuid see ei ole peamiseks aspektiks, millest lähtuda eelnimetatud definitsiooni lahtimõtestamisel, st et üldkohtu seisukoht on, et hinnatundlikkus ei ole *informeeritud kasutaja* defineerimise aluseks.

Seoses ühenduse vaidlustatud disainilahenduse loonud *autori vabadusastmega* leidis üldkohus, et lennunduses kasutatavad kellad ei moodusta eraldiseisvat kellade kategooriat, mille puhul kehtivad võrreldes tavapärase kelladega teistsugused tööpõhimõtete ja väliskujunduse standardid. Seda kinnitab ka asjaolu, et lennunduses kasutatavad kellad võivad olla väga erineva väliskujundusega. Samuti ei mõjuta ühenduse disainilahenduse loonud isiku vabadusastet vastava toote hinnaklass ega arusaam selle tööpõhimõttest. Seetõttu kinnitas üldkohus, et disainilahenduse *autori vabadusaste* on kellade väliskujunduse loomisel sisuliselt piiramatut.

Ühenduse vaidlustatud disainilahenduse ja varasema disainilahenduse võrdlemisel leidis apellatsioonikoda, et mõlema disainilahenduse puhul on märgata mitmeid detaile, mis on üksteisega sarnased. Näiteks oli mõlemale tootele omane sarnane ruudukujuline ümarate nurkadega raam ja kella ümmargune musta värvi seierplaat. Ühenduse vaidlustatud disainilahenduse omanik leidis aga, et apellatsioonikoda oli jätnud arvesse võtmata ühenduse vaidlustatud disainilahenduse ja varasema disainilahenduse perspektiivvaated. Ühenduse vaidlustatud disainilahenduse omanik tugines vastava seisukoha puhul olemasolevatele profiilvaadetele, mis omaniku hinnangul tõid selgelt esile toodete eri proportsioonid ja mõõtmed. Sellest hoolimata leidis üldkohus, et põhimõtteliselt oli apellatsioonikojal õigus, leides, et hoolimata toodete proportsioonide erinevusest jätab ühenduse vaidlustatud disainilahendus mulje, nagu see oleks äravahetamiseni sarnane juba varem ühes konkreetses tegevusvaldkonnas (st lennunduses) kasutusel olnud disainilahendusega. Üldkohus märkis, et toodete proportsioonide erinevused on tähtsusetud, kuna toodete väliskujundus on äravahetamiseni sarnane. Asjaolu, et ühte kella kasutatakse lennunduses ja teist tavalise käekellana, ei mõjuta seda, et üldilme põhjal on tegemist sisuliselt identsete toodetega.

Kuna üldjoontes moodustavad mõlema kella väliskujunduse pealtvaate eri elemendid (st raam, seierid, kellaplaat, numbrid jne), leidis üldkohus, et apellatsioonikojal oli õigus asetada mõlema toote väliskujunduse sarnasuse hindamisel selge rõhk vastavate elementide omavalhelisele võrdlusele. Seetõttu ei olnud kellade väliskujunduse sarnasuse võrdlemisel kõige olulisemaks mõlema toote profiilvaated. Lisaks märkis üldkohus, et disainilahenduse loomeprotsess, müügiedu ja selle tunnustustase ostjate seas ei mängi absoluutselt mingisugust rolli välisilmelt sarnaste disainilahenduste võrdlemisel.

Kõike eelnevat arvesse võttes leidis üldkohus, et ühenduse vaidlustatud disainilahenduse puhul oli tegemist tootega, mis oli äravahetamiseni sarnane varem avalikustatud disainilahendusega ning mis ei vastanud seetõttu määruse artikli 6 nõuetele, st ei olnud eristatav. Seega kuulutati ühenduse vaidlustatud disainilahendus õigustühiseks.

OHIM

Office for Harmonization in the Internal Market

Avenida de Europa 4,
E-03008 Alicante, SPAIN
Fax +34 96 513 1344

Tasuta konsultatsioonid:
e-post information@oami.europa.eu
tel +34 96 513 9100

Patendiamet

Toompuiestee 7,
15041 Tallinn

Tasuta konsultatsioonid:
e-post kaubamark@epa.ee
tel 627 7937
e-post disain@epa.ee
tel 627 7926